

Spis treści

MARCIN CIEŃSKI, PAWEŁ PLUTA

Ruiny i teksty (1760-1830) 11

ANDRZEJ PIEŃKOS

„Myśli, które ruiny budzą we mnie, są wielkie”.
Jakie myśli mogły budzić ruiny w sztuce końca XVIII wieku? 21

CZĘŚĆ I

ANNA GRZEŚKOWIAK-KRWAWICZ

Polska w ruinie – architektura kryzysu
w oświeceniowych projektach naprawy Rzeczypospolitej 49

KLARA LESZCZYŃSKA-SKOWRON

Literacki obraz ruin w twórczości Ignacego Krasickiego 71

TOMASZ CHACHULSKI

Świat w ruinie 87

WOJCIECH KALISZEWSKI

Obraz ruiny domu w wierszu
Franciszka Karpińskiego *Powrót z Warszawy na wieś* 103

Spis treści

MARCIN CIEŃSKI, PAWEŁ PLUTA Ruiny i teksty (1760-1830)	11
ANDRZEJ PIEŃKOS „Myśli, które ruiny budzą we mnie, są wielkie”. Jakie myśli mogły budzić ruiny w sztuce końca XVIII wieku?	21
CZĘŚĆ I	
ANNA GRZEŚKOWIAK-KRWAWICZ Polska w ruinie – architektura kryzysu w oświeceniowych projektach naprawy Rzeczypospolitej	49
KLARA LESZCZYŃSKA-SKOWRON Literacki obraz ruin w twórczości Ignacego Krasickiego	71
TOMASZ CHACHULSKI Świat w ruinie	87
WOJCIECH KALISZEWSKI Obraz ruiny domu w wierszu Franciszka Karpińskiego <i>Powrót z Warszawy na wieś</i>	103

BOŻENA MAZURKOWA

Odniesienia do ruin w zapiskach Polek
z podróży po Italii w dobie stanisławowskiej 119

GRZEGORZ ZAJĄC

W oczach barszczan, rękami targowiczian... –
(z)rujnowana Rzeczpospolita uchwycona wierszem 139

BARBARA ŁUCZAK

O pożytku z ruin w uczeniu botaniki:
*Lettres à Madame de C*** Louisa Bernarda de Montbrison 161

IZABELA ZATORSKA

Ruiny i anty-ruiny Bernardina de Saint-Pierre
(*Studia nad przyrodą, Paweł i Wirginia*) 175

PAWEŁ PLUTA

Ruiny, gruzy, zgliszcza: metaforyczne
i językowe konotacje szczątków architektonicznych 195

MICHAŁ BAJER

Ruiny i przekład. Kilka hipotez w związku
z recepcją wybranych pisarzy francuskich
(Monteskiusz, Chateaubriand, Volney, Delille) 215

CZĘŚĆ II

ANNA GEMRA

„Ślady dni okropnych”: ruiny jako świadkowie zbrodni
w wybranych utworach pisarzy anglojęzycznych 239

JOANNA KOKOT

Ruiny w *The Romance of the Forest* Ann Radcliffe 263

ŁUKASZ SZKUPIŃSKI

- Wizje i funkcje ruin we francuskich *romans noirs* przełomu XVIII i XIX wieku na przykładzie utworów François Guillaume'a Ducraya-Duminila i Étienne-Léona de Lamothe'a-Langona 279

JAN URBANIAK

- Samotność w blasku księżyca. Izaak van Haastert (1753–1834) – przedstawiciel literackiego nurtu *ruïne – romantiek* 295

DANUTA KOWALEWSKA

- Ku pamięci. O *Opactwie w Tintern* Williama Wordswortha 313

ZOFIA KOLBUSZEWSKA

- Maurowie, Indianie oraz ruiny świetności Al-Andalus: Fantom, pałac pamięci i wyobraźnia forensyczna w *Opowieściach z Alhambry* Washingtona Irvinga 331

JOANNA NOWAKOWSKA-OZDOBA

- Obraz ruin w prozie Nikołaja Karamzina 349

CZĘŚĆ III**JACEK KOLBUSZEWSKI**

- Dwumian ruiny i góry w literaturze przełomu XVIII i XIX wieku. Geologia i literatura 365

EWA GRZĘDA

- Dwumian ruiny i góry w literaturze przełomu XVIII i XIX wieku. Egzegeza krajobrazu 387

MAŁGORZATA SOKOŁOWICZ

- „Pośród zwalisk i grobów”. Ruiny w krainach Orientu według François-René de Chateaubrianda 409

OLGA SZADKOWSKA-MAŃKOWSKA

„Lubię te gruzy, lubię tę karę, która spadła na miasto wieczne”.
Metaforyczne ujęcie ruin w polskich i włoskich
wspomnieniach z podróży przełomu XVIII i XIX wieku 427

MAŁGORZATA NOWAK

Rzym i Kartagina – refleksja historiozoficzna w polskiej
poezji porozbiorowej i *Wędrownkach Childe Harolda*
George’a Gordona Byrona 447

KRZYSZTOF MROWCEWICZ

Ruiny w *Rękopisie* – *Rękopis* w ruinach 467

PATRYCJA BĄKOWSKA

Funkcjonalizacja obrazu ruin w poezji
Adama Jerzego Czartoryskiego 487

MAGDALENA PATRO-KUCAB

Obecność i znaczenie obrazów oraz motywów „ruinowych”
w twórczości Michała Wyszkowskiego i Alojzego Felińskiego 505

JOLANTA KOWAL

Perspektywa historiozoficzna i patriotyczna
w *Dumie nad rozwalinami murów jagiellońskich w Wilnie*
Franciszka Sokoła Szahina 521

ARTUR TIMOFIEJEW

Teksty o ruinach i ruiny tekstów w twórczości
Franciszka Morawskiego 535

ŁUKASZ ZABIELSKI

Ruina kultury antyku jako narzędzie autokreacji poetyckiej
w *Ziemiaństwie polskim* Kajetana Koźmiana 551

DARIUSZ SEWERYN

Centrum i granica. Antropologiczny status ruin
w *Sonetach krymskich*

567

OLAF KRYSOWSKI

„Znąją ten język tylko wieszczowie...” Symbolika ruin
w twórczości Seweryna Goszczyńskiego do roku 1830

595

OLGA PŁASZCZEWSKA

Optymizm ruin. Uwagi na marginesie
Króla zamczyska Seweryna Goszczyńskiego

625

MARCIN CIEŃSKI

Polska lekcja ruin między oświeceniem a romantyzmem

641

Indeks osób

661